

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
3 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
hasznosítással, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmétek szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Helyzetképek.

— máj. 8.

Munka a kullisszák mögött.

A képviselőház ezidőszent a kormányelnök kabinetalakítási programbeszédéről folytat tanácskozást. A vita mindaddig nem produkált egyetlen olyan momentumot, mely a politikai helyzet szempontjából érdekes vagy akár csak feljegyzésre méltó is lett volna. A szónokok üres padok előtt általános érdektelenség között mondják el a mondanivalójukat. A Háznak belül olyan képe van, mintha nem egy új érdekes politikai helyzet alakulásáról volna szó, hanem valamely közömbös, érdektelen ügynek sablonos tárgyalásáról, amikor a szónokok csak kényszerűségből beszélnek és a hallgatók csak kényszerűségből figyelnek.

Ez azonban csak látszat. Az ülésterem szürke, köznapi unalma világos és egyenes ellentéte a parlament valódi helyzetének, amely nagy és jelentőséges átalakulások előtt áll.

Ez az átalakulás azonban ezidőszent még nem a nyílt színen, hanem a színpad mögött készül. Csendben, nagy óvatossággal, de határozottan és a siker minden biztató reménységével. Azok a feladatok, elvek és irányzatok, melyek a miniszterelnök programjában benne foglaltatnak, a közel vagy távol jövő kérdései. Ezeknek alapján áll a kormány és a nemzeti munkapárt. Az ellenzék ezekkel szemben beszél és támad. Ez a parlamenti kormányzás normális rendje. De a legközvetlenebb feladat nem ez, hanem a parlament munkaképességének helyreállítása, amely közel egy esztendő óta megakadt. Ezt a kérdést kívánja Lukács László megoldani és a dolog természetéből folyik, hogy ez a nagy kiegyenlítő és nagy akadálylító küzdő törekvés nem a nyílt színen, hanem a kullisszák mögötti munkában érvényesül.

Új tárgyalási alap?

Beavatott politikai körökben új kibontakozási alapról beszéltek ma. E szerint Lukács László miniszterelnök a belügyminisztériumban egy választójogi tervezetet készített és ezt írásban a Justh-párt néhány vezérlő tagjának közvetett uton már be is

mutatta. A választójogi tervezet részleteinek tekintetében azt mondják, hogy Lukács László miniszterelnök ebben a legújabb tervezetében igen liberális álláspontra helyezkedett és a választók számát két millió és kétszáz ezerben hajlandó megállapítani. A tanácskozások az új alapon már folyamatban vannak.

Utban a rend felé.

Végeredményben kétségtelen az, hogy most már mihamarabb szükségképpen rendnek kell lennie.

Tökéletes igazság az, hogy a kisebbségi terrorizmus nem diktálhat az országnak, teljes igazság az is, hogy az elfajult obstrukció tönkre teszi az országot. Mindaz, amit Lukács vasárnapi beszédében az obstrukcióról mondott, fájdalmas igazság, s az is, hogy ennek az obstrukciónak véget kell vetni.

Elsősorban természetesen úgy, hogy az ellenzék maga lássa be a helyzetet, amit teremtett és maga szüntesse be káros harcát, amelyre ok nincs és amelynek célját ő maga sem tudja megmondani. De ha ez a belátás nem következik el, akkor igenis jönni fog a harc, amely az obstrukciót kiirtja és megteremtí a normális parlamenti rendet.

Utban a rend, utban az ország békés haladása és ezt többé semmi fel nem tartóztathatja. Az ellenzéknek is alapos érdeke, hogy ne vele szemben csinálják meg ezt a nélkülözhetlen rendet, de ő is segítkezzenek teljes erejével annak megteremtésében.

A város közigazgatási állapota.

A polgármester éves jelentése.

A napokban került ki a sajtó alól Farkas Andor polgármester évi jelentése Ujhely város közigazgatási állapotáról az 1911. évben. A 44 nyomtatott oldalra terjedő füzet felöleli a múlt év minden jelentősebb közigazgatási eseményét s a legbehatóbban ismerteti a közigazgatás minden egyes ágának állapotát. Nagy munkát végzett a polgármester ennek az eddig szokatlanul részletes jelentésnek összeállításával; munkálataiban benne van minden tudnivaló, a mire csak szükségük lehet azoknak, kik a város ügyeivel foglalkozni akarnak.

A beszámoló után megemlékez a polgármester a városnál meglevő egyes hiányokról s különösen az adminisztrációról. A jelentésnek ezt az érdekes részét, mely mintegy kritikája — és pedig illetékes kritikája, — a városi közigazgatás mai állapotának, a következőkben közöljük:

A zárszámadás hiánya.

Dacára annak, hogy évi jelentésemet személyes utánjárás alapján én magam szerkesztettem meg s arra törekedtem, hogy minden irányban tájékoztató, minden lényeges adatot felölelő munkát bocsássak az érdeklődők rendelkezésére, nem állithatom, hogy évi jelentésem teljes egészét képez, mert a háztartás 1911. év végi állapotát s az előadók évi tevékenységét feltüntető részletes adatokat felvenni egyrészt módomban nem állt, másrészt az előadói karban előállott zavarok miatt, az utóbb jelzett adatokat hűen feltüntetni nem is sikerülhetett volna.

Hogy az 1911. évi zárszámadás a törvényben megszabott idő alatt el nem készült s ennek következtében a háztartás állapotának adatait nem ismertethetem, annak oka főként abban keresendő, hogy az 1911. évben 3 évi hátrálék dolgoztatott fel a számvévi hivatalban; elkészültek t. i. az 1908., 1909 és 1910. évi zárszámadások s ugyanezen évben készült el úgy az 1910. évi, mint az 1911. évi költségvetés. Ezen munkálatok felülbizárlata és letárgyalása legnagyobb részben az 1912. év elejére esett, tehát arra az időre, amelyben az 1911. évi zárszámadást kellett volna elkészíteni. Egyébként remélhető, hogy ebben az évben a számvéviségnél is helyreáll a törvényes rend.

Új vért az előadói karba!

Az előadói karban az okozta az ügymenet hátráltatását eredményező zavart, hogy az előadók egyrésze több hónapon keresztül betegeskedett s megfelelő jártassággal és munkaképességgel bíró segédzsemet hiányában egyes tanácsstagok megterhelésével s újabb és újabb ügykörbeosztással kellett az adminisztráció bajait orvosolni. A számadatok egyébként egyes előadók tevékenységére nézve tájékoztatót nem nyújthatnak, ezt a tájékoztatót csak magának az ügykörnek ismerete eredményezheti, amire a közigazgatás menetét ellenőrző bizottságnak akcióba lépése vezethetne.

A város legfontosabb érdekei közé tartozik azonban, hogy az előadói kar felhívásukkal, hogy a tanács teljes munkaképessége valahára helyreállíttassék.

Ehelyütt szükségesnek tartom kijelenteni, hogy az egyes előadók ügykörének a jelenleg érvényes szabályrendelet szerinti megállapítása teljesen célszerűtlen és helytelen s a közigazgatás menetére hátráltató befolyással van. A szervezkedési szabályrendelet átdolgozására kiküldött ad hoc bizottság e tekintetben teljesen megfelelő javaslattal jön a képviselőtestület elé.

A mérnökség.

Nem volt kifogástalan az ügymenet a mérnöki osztályban. A folyó ügyek kellő időben való elintézését hátráltatta az általános esatornázás tervezési munkálata. Elvitázhatatlan különben, hogy a jelenlegi szervezet mellett az ezen osztály ügyköréhez tartozó ügyek intézése mintaszerű és kifogástalan nem is lehet. A tárgyalás alatti levő szerv. szabályrendelet keretében gondoskodás fog történni arról, hogy a városi üzemek osztálya szerveztessék s ezzel egyrészt az igények kielégítése fog elértetni, másrészt közelebb jut a város a helyes gazdálkodáshoz.

Nagy tervek előtt.

Az adminisztráció bajainak orvoslására irányuló, a város kulturális és gazdasági fejlődését célzó törekvéseimről és terveimről legközelebb közreadandó várospolitikai programomban fogok szólni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A képviselőválasztók névjegyzéke. Zemplénvármegye központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztóknak 1913. évre érvényesül birandó ideiglenes névjegyzékei a kihagyatottak névjegyzékeivel együtt az összes kerületekre nézve Zemplénvármegye székházának kistermében, az egyes községekre vonatkozó névjegyzékek pedig Sátoraljaujhely r. t. városban, minden nagyközségben és a körjegyzőségekben közzemlére kitétetnek. A névjegyzékek ez év május hó 5-től május hó 25-ig tartatnak közzemlére kitéve s az azok kiigazítására irányuló kérvények f. évi május hó 5-től 15-ig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig május hó 16-tól május hó 25-ig fogadtatnak el és pedig Sátoraljaujhely érdeklőleg a polgármesternél, nagyközséget érdeklőleg az illető nagyközség előjáróságánál, kisközségekre nézve a körjegyzőnél. Az előjáróságok, illetőleg körjegyzők az írásban beadott felszámolásokat és ellenészrevételeket az iktató könyv kivonatával és a megküldött id. névjegyzékekkel együtt május hó 26-án a központi választmány elnökéhez azonnal bemutatni kötelesek. Felhivatnak azok a választók, kik több kerületben vétettek fel a névjegyzékbe, hogy azon választókerületet, melyben jogukat 1913. évben gyakorolni szándékoznak, ugyanazon határidő alatt jelöljék meg, mert ellenkező esetben csakis azon kerületben szavaznának, amelyben állandó lakásuk van.)

(Baja átírata. Baja város törvényhatósági bizottsága feliratot intézett a képviselőházhoz, hogy a drágaság miatt a bírák, állami- és törvényhatósági tisztviselők fizetését 50%-al emeljék fel. Ezt a határozatot pártolás céljából Zemplénvármegye törvényhatósága is megkapta.)

(Pályázat irnoki állásra. Dókus Gyula alispán Zemplénvármegye törvényhatóságánál lemondás folytán megüresedett s 1400 kor. törzsfizetéssel

Javaszi czipő ujdonságok
FÖLDES FERENCZ

a legdivatosabb formában, legizlésebb kivitelben urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban megérkeztek.

czipőnagáruháza

SÁTORALJAUJHELY,
Főtér, a Kossuth-szoborral szemben.

és a szolgálati helynek megfelelő lakbérrel javadalmazott vármegyei irnoki állásra pályázatot hirdetett. A pályázók kérvényeiket május hó 30-ig adhatják be. A kinevezettnek a központba, vagy valamely járási székhelyre leendő beosztása iránt az alispán a kinevezéssel egyidejűleg fog intézkedni.

A forumról.

Vármegyei tisztviselők drágasági pótléka. Tudvalevő dolog, hogy a vármegyei tisztviselők anyagi helyzetén eddig senki sem segített s dacára annak, hogy az állami tisztviselők fizetése már évek óta rendezetett, a vármegyei tisztviselők fizetése csak a régi maradt s meg kellett elégedni a tisztviselői karnak a pusztai ígéretekkel, melyek nem teljesítettek. Még a koalíciós kormány határozott ígéretet tett, hogy a vármegyei tisztviselők státuszrendezését az 1904. évi X. t. c. értelmében keresztülvizsi s a törvényben előírt jogokban a vármegyei tisztviselőket az állami tisztviselőkkel egyenlő mértékben részesíti. Ezen ígéretek a mai napig eredménytelen maradt s most is úgy áll a vármegyei tisztviselők anyagi helyzete, hogy — ismerve a bonyodalmas politikai helyzetet — annak javulására ez idő szerint még kilátás sincs. Ehez járul különösen az utóbbi évtized alatt beállott folyton fokozódó drágaság s bátran lehet állítani, hogy az utolsó évtizedben az élelmiszerek s egyéb napi szükségletek háromszoros értékre emelkedtek. — Dícséretre méltó lesz tehát, ha Zemplénavármegye törvényhatósági bizottsága belátva tisztviselőinek mostoha sorsát és helyzetét a többi vármegyéék példáján felbuzdulva, sietni fog tisztviselőinek helyzetén segíteni. Mint halljuk az árvaszéki ülnökök és aljegyzők kezdeményezése következtében az egész vármegye tisztis kara, kezelő- és segéd-, valamint szolgaszemélyzete e hó 12-én a vármegyei háza nagytermében tartandó értekezletre gyűl össze, hogy bajait és sérelmeit megbeszélje. A tisztikar mozgalmához sikert kívánunk.

Itt említjük meg, hogy Teleszky János pénzügyminiszter Az Est tudósítójával folytatott beszélgetésében kijelentette, hogy a kormány legsürgősebb intézkedései között lesz az állami és megyei tisztviselők családi pótlékáról szóló törvényjavaslat bevezetése. A beszélgetés erre vonatkozó része a következő volt:

— A legelső törvényjavaslat, amelynek letárgyalását kérni fogjuk abban az esetben, mihelyt a képviselőház munkaképessége helyreáll, az állami tisztviselők családi pótlékáról szóló törvényjavaslat.

— Minő elv és kulcs szerint?

— Egy gyermek után 200 korona, 2—3 gyermek után 400 kor. és háromnál több gyermek után 600 korona. Természetesen a családi pótlék kedvezményeiben részesíteni kívánjuk a megyei tisztviselőket és a Máv. tisztviselőit is. A szolgák mindenütt ugyanazon kulcs szerint a felét kapják annak, amit a tisztviselők.

Két fontos városi ügy. A közeli napokban egy lépéssel előrehalad az új helyi közbiztonsági jelentős problémája. Kleger Sándor mérnök, belügyminiszteri kiküldött holnap, e hó 9-én Ujhelybe érkezik, hogy a vágóhidat megszemlélje s az újjáépítésre vonatkozólag szakvéleményét előterjessze. Tudvalevőleg régóta folyik a vita arról, hogy a jelenlegi vágóhid kibővítése, átalakítása által lehetne-e a közegészségügy kívánalmainak megfelelő megoldást találni. Erős aggá-

lyok vannak, hogy ily módon nem lehet az ügyet helyesleg megoldani, hanem radikális kúrára, egészen új építkezésre van szükség. A miniszteri kiküldött szakvéleménye most teljesen meg fogja világítani ezt a fontos kérdést.

Egy másik szakértő látogatását is mostanában várják a városvezetés; még pedig olyan ügyben, melyet a közbiztonságnál is sürűbben és élénkebben szoktunk emlegetni: a Diana-gőzfürdő ügyében. Dvorák Ede műépítész, a város által meghívott szakértő, közelebből itt lesz, hogy nagyfontosságú feladatát teljesítse.

Hogy hol legyen az új gőzfürdő, arra nézve Farkas Andor polgármesternek igen érdekes terve van, melyet mi a magunk részéről erősen megszívlelendőnek tartunk. A polgármester igen jó megoldásnak találja, ha az új gőzfürdő abban az épületombomban talánna elhelyezést, mely egyúttal az új városvezetés is magába fogadja majd, vagyis az Ujfalu Endre-utcában. Mindenesetre merész és újszerű terv, mely az új városvezetés és az új gőzfürdőt ugyszólván a szó szoros értelmében egy tető alá hozza; mi azonban azt hisszük, hogy ezen az alapon tényleg szerencsés megoldást lehetne találni. A gőzfürdő ennek az épületombombnak jövedelmezőségét is emelné s az új városvezetés építkezését is megkönnyítené. Annai bizonyos, hogy e terv körül még sok vita lesz s a vita végén remélhetőleg a legjobb megoldást sikerül megtalálnia a képviselőtestületnek.

Falu a papja ellen.

Erdőhorváti monstre-pöre.

Vádolják a plébánost.

— máj. 8.

A kassai kir. ítélőtábla büntető főtanácsa ma délelőtt érdekes ügyben tartott tárgyalást. A tárgyaláson a zemplénavármegyei Erdőhorváti község katolikus népe állott szemben papjával, Mayer Géza plébánossal.

A dolog előzményei nagyon messzire nyúlnak vissza.

Mayer Géza plébános mult év elején került Erdőhorváti plébánosnak, az addig ott működött Molnár István apátplébános helyére, akit dr. Fischer-Colbrie Ágost megyéspüspök szocialistikus irányu tanításai miatt — dacára a község rajongásig menő ragaszkodásának — visszarendelt és a kassai javítóintézet lelki vezetőjévé tett meg.

A község sehogyan sem tudott megbékülni az új renddel s a viszony egyre jobban kiélesedett a hívők és a pap között s végre is cselekvésre ösztönözte a község vezetőit.

Mult év novemberében öt erdőhorváti lakos felkereste Fischer-Colbrie Ágost megyéspüspököt és egy kérvényt adtak át neki, amelyet a községnek csaknem összes katolikus tagjai aláírtak.

Előadták a kérvényben, hogy amióta Mayer Géza közéjük került, azóta a hitközség lelkiekben egyre züllik és teljes pusztulásnak néz elébe. A tisztelendő ur ugyanis szerintük nap nap mellett dorobozol a paplakban, a jegyzősegekkel egész éjszakákat átkáryázik s azután álmos, boros fővel tartja meg a reggeli misét. Egy alkalommal az is előfordult, hogy a hívek legnagyobb rémületére a földre ejtette a szent ostenyát. Egyszer misézés közben a harangozó fiát leszidta és pofonnal fenyegette. Hamis vallomással a Mária lányok közül tizenkettőt a börtönbe juttat-

tott. Mindezek miatt a hívők közül alig jár valaki a templomba, sokan a görög katolikus, sőt a luteránus templomot keresik fel ájtatosságuk végzésére.

Mindezek felül özv. Géressi Andrásné szóval azt is előadta a püspök előtt, hogy Mayer Géza a gyónás titkát is elárulta.

Ezek alapján azt kérték a püspöktől az erdőhorvátiak, hívja vissza Mayer Gézát és ha már Molnár Istvánt vissza nem kaphatják, adjon nekik más, velük törődő tiszteletest. A kérvény végül áttéréssel is fenyegetődik.

Dr. Fischer-Colbrie Ágost elrendelte a vizsgálatot s egyben felszólította Mayer Gézát, hogy indítsa meg a rágalmozási pert az aláírókkal szemben.

A per a tokaji járásbírósnál indult meg. Az összes aláírókat, mintegy 100 egyént vád alá helyezték, az ügyészségi megbízott azonban a tárgyalás során csak Turóczy János, özv. Lengyel István, ifj. Lengyel István, Abonyi Róza, özv. Géressi Andrásné, Bunda Jánosné és ifj. Majoros János ellen tartotta fenn a vádat.

A tokaji járásbírósnál — mivel a vádlottak nem tudták vádjukat bebiztosítani — mind a hat vádlottat elítélte. A felelősség során az új helyi kir. törvényeszek az ítéletet leszállította, azonban indoklását helyben hagyta. Dr. Behyna Dezső a vádlottak védője azonban semmisségi panasz-jelentést be a bizonyítás kiegészítésének el nem rendelése iránt.

Ezt a semmisségi panaszt tárgyalta ma a kassai kir. ítélőtábla Ujfalu István előadásában. A védelem részéről dr. Gábor Herbert képviselőtében Kendi Zoltán ügyvédjelölt, jelent meg a tárgyaláson.

Kimerítően megokolta a semmisségi panaszt, mire a bíróság Arnold táblabíró elnöke alatt hosszas tanácskozás után megsemmisítette a tokaji járásbírósnak ítéletét s új eljárás megindítására kötelezte.

HIREK.

Gyermeknap. Tegnap, kedden reggel virradt fel Ujhelyben az Országos Gyermekvédő Liga napja és meg lehet állapítani, hogy a tegnapi és mai nap teljesen a gyermekvédő jótékonyaság jegyében folyt le. Kora reggel már erősen folyt a fegyverkezés, még pedig mind a két hadviselő fél részéről különös gondnal és készülődéssel. A megostromlandók, a férfinemhez tartozók, ellátták magukat kellőszámu aprópénzzel. Volt, aki öt különböző trafikba ment be reggel és öt különböző forintot vásárolt gyufát, hogy csupa ötkrajcárban négy kilencvenötöt kapjon vissza. A hadviselő felek másika, a női nem, a mely e nagy napon az ostromló fél szerepét volt viselő, hasonló buzgósággal fegyverkezett; hódítóknak kellett lennie, tehát alaposan felkészült, mielőtt csatába indult volna. Ujhely szép asszonyai és leányai kétszeresen szépek voltak e napokon, támadólag és ellenállhatatlanul szépek.

A harc azonban, bármilyen eredményesen és az egyik fél teljes meghódolásával végződött is, még sem komoly. Tudniillik a férfiak már azzal az elhatározott szándékkal mentek bele a dolgokba, hogy le fognak győzni, — hála annak a népszerű és rokonszenves akció-

nak, amely évről-évre a legnagyobb dolgot tudja elérni, amit egyáltalában el lehet érni: önkéntes és szives adakozásra bírni az embereket.

Az urnáknál különben, különböző időkben több mint 150 hölgy teljesített megbecsülhetetlen szolgálatot; mindegyikük fáradságtalanul agilis és buzgó volt; sajnáljuk, hogy a diszes névsort ideiktatni terünk nem engedi meg.

A gyűjtést csak ma késő este zárják le s így annak pontos eredményét csak jövő számunkban közölhetjük.

— **Dr. Molnár Viktor képviselő esküvője.** Cserneki és tarkói Dessewffy Aladár gróf és neje, sédeni Ambrózy Mária bárónő csillagkeresztűs hölgy leánya, Virginia és parnói ifjú Molnár Viktor dr. tartalékos hadnagy az 5. honvédduszár-ezredben, az olasz-lisztkai kerület orsz. képviselője, kecsenyi földbirtokos, parnói Molnár Viktor valóságos belső titkos tanácsos, a magyar főrendiház tagja és neje, técsői Móróc Karola fia, holnap, május hó 9-én Pozsonyban, a Szent Mártonról nevezett koronázási templomban házasságot kötnek.

— **Mária hónapja.** A katolikus egyház a virágok hónapját ösdiók óta a boldogságos nagyszony kultuszának szenteli. Egyik legszebb, legpoétikusabb tradíciója a katolikus egyháznak a májusi litániák kultusza. Mária oltárát virágok és gyertyák borítják ilyenkor s egy hónapon át minden alkonyatkor Mária tisztelői litániákat tartanak a katolikus templomban. Minden este hat órakor litánia lesz.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Kazy József államtitkár, a sátoraljaujhelyi választókerület közszereletben álló képviselőjét, súlyos betegség érte, ugyanis e napokban hunyt el testvérbátyja, Kazy János v. b. titkos tanácsos, nyug. főispán Garamveszelen.

Dr. Ligeti Albert volt homonnai kórházi főorvos, fül és gége speciálista f. hó 7-én elhunyt Kassán. Halála előtti estén még nevével vacsorán volt apósánál, Fuchs Gyulánál, honnan fél 11 órakor ment haza lakására. Éjfélután rosszul lett s az előhívott orvosok nem tudtak rajta segíteni, minek következtében hajnali 3 órakor elhunyt. A megboldogultban dr. Ligeti József vm. tb. főorvos testvéröcsét gyászolja.

— **Szenzációs letartóztatás Szerencsen.** Ugy látszik, rossz napok járnak Zemplénavármegyében a csaló és irreális kereskedőkre, aminek csak a tisztességes kereskedő osztály fog legjobban örülni. Könyg Emánuel nagykereskedő volt Szerencsen. Saját szép háza, nagy ruha és rőfőskereskedése volt, de avval fog nem elégedett, hirtelen meg akart gazdagodni és derűre-borura rendelte az árukat, miken aztán gyorsan tuladott és amiket Debrecenben, Miskolcon, Nyíregyházán elzalogosított. A bécsi Creditorenverein helybeli ügyésze dr. Székely Albert által csődöt kért és bünyenyítő feljelentést is tettett ellene. Könyg elég vakmerő volt letenni az esküt, hogy semmi vagyona nincs s miután kintt, hogy az utolsó időkben körülbelül 60.000 korona erejéig károsította meg bécsi és budapesti hitelezőit, dr. Székely kérelmére

Ifj. Klein Jakab festék és kefeáru kereskedő Sátoraljaujhely

(Szemben a pénzügyigazgatósággal. Petőfi-utca.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a következő árukból: mindennemű por- és olajfestékek, email, kerti butor és padló-lakkok, brunalin, matulin, megerlin, butortisztító olajok, pormentesítő olaj, kátrány karbolineum és kátrány lemezek.

Nagy választék mindennemű háztartási kefeáru és kefekülönlegességekben a legjutányosabb árakban.

a kir. ügyészség és törvényszék a csaló kereskedőt ma letartóztatta és vizsgálati fogságba a helybeli kir. törvényszék fogházába kísérte. Ideje már, hogy a bíróság a legnagyobb szigorral járjon el az ilyen családokkal szemben, akik csak kompromittálják külföldön a magyar tisztességes kereskedőket.

— **Érettségi biztos Homonnán.** A kultuszminiszter a homonnai felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatának vezetésével *Neterdá* Medest kultuszminiszteri titkárt bízta meg.

— **Visszaélés az ujhelyi Munkásbiztosító Pénztárban.** Egy alkalmazottjának sajnálatos megtévedését fedezte fel az ujhelyi Munkásbiztosító Pénztár vezetősége. *Károlyi Lajos*, a Pénztár végrehajtója az adósok részlettörlesztéseinek átvételére is fel volt hatalmazva. Egy véletlen folytán tegnap kiderült, hogy *Károlyi* számos esetben nem számolt el a hozzá lefizetett törlesztésekről; a pénzeket nem szolgáltatotta be, hanem megtartotta. *Lányi Imre* alelnök nyomban intézkedett, hogy *Károlyi* addig is, míg az igazgatóság véglegesen dönt, működését beszüntesse. — *Károlyi* különben már a múlt évben nagy felháborodást keltő szabálytalanságokat követett el a *Fleissner-féle* közismeretes árverésen.

— **Rákóczi Ferenc szobra.** Junius 9-én leplezik le ünnepélyesen Zomborban II. Rákóczi Ferenc ércszobrát. A szobor bizottság nevében annak fáradhatatlan elnöke, *Vértessy Károly* lelkes hangú felhívásban szólítja fel a magyarságot az ünnepségben való tömeges részvételre. Az ünnepség reggel 9 órakor ünnepi szent misével kezdődik, mondja *Csernoch János* kalocsai érsek, az ünnepi beszédet a szobornál *Márki János* egyetemi tanár mondja, az ünnepi ódát *Dömötör Pál* írta és mondja. Déli egy órakor a *Vadászkürtben* rendezet lakoma fejezi be a hazafias ünnepséget. Így lesz Zomborban. Vajon mikor fog már állani az ujhelyi Rákóczi-szobor?

— **Elfogták Smihált.** Lapunk zárta előtt érkezett a távirati híradás Nyiregyházáról, hogy ott ma letartóztatták a szomorú hírnévre szert tett *Smihál Jánost*, ki Ujhelyben a közkórházban meggyilkolt egy elmebeteg lányt és azután megszökött. Széleskörű nyomozás indult meg utána, de már pár hete, hogy tettét elkövetve megszökött s mindeddig nem tudtak nyomára akadni. Most végre sikerült kézrekeríteni az elvetemült embert Nyiregyházán, miután ott egy *Selei János* nevű hordárnak 5 esztendő kis leányán erkölcstelen merényletet követett el. A szerencsétlen kisleány eszméletlenül fekszik, *Smihál* pedig láncra verve várja az igazságszolgáltatás méltó büntetését, mely nem sujthatja elég szigorúan a rettenetes gazembert, hiszen — örült!

— **A postahivatal kibővítése.** A sátoraljaujhelyi postahivatal szűk volta miatt céljának már régebben nem felel meg, ezt belátták illetékes helyen is és most kezdik fokozatosan a mintegy 2 óra terjedő bővítési munkálatokat. Az építkezés folytán az egyes osztályok elhelyezése változást fog szenvedni, — egyelőre a főnöki hivatal lett a földszintről az emeletre helyezve, a további változásokról lapunk utján fogja tájékoztatni a postahivatal a közönséget.

— **Egyesületi közgyűlés.** A Malbisch Arumim gyermekfelruházó egyesület e hó 5-én tartotta az egyesület alapításának évfordulóján évi rendes közgyűlését. Az egyesület *Schweiger Ignácné* elnöksége és *Alexander Vilmos* társelnöksége mellett immár 5 év óta fejt ki áldásdus működést. Ez 5 év eredményes munkájára mutatott rá elnöki megnyitó beszédében *Alexander Vilmos* társelnök és ezt részletezte a titkári jelentés is, melyből egyebek közt kitűnt, hogy az egyesületnek 26 alapító, 220 rendes és 36 pártoló tagja van. Ez idén 2 új alapító tagot nyert az egyesület *Weinberger József* úrnő és *Weinberger Dezső* úr személyében. — *Blumenfeld Jenőné* pénztáros jelentéséből az tűnik ki, hogy az egyesület ez évben 485 koronát adott ki ruházatra; az egyesület alapítókéje 555 korona. Köszönetet szavazott a közgyűlés mindazoknak, akik az év folyamán az egyesület érdekeit bármilyen módon előmozdították, továbbá a helybeli sajtónak közleményei kiadásáért.

— **Bicskázás a város közepén.** Felháborítóan izgalmas jelenet játszódott le vasárnap este 7 óra tájban a *Kazinczy-utcán*. A város legforgalmasabb helyén, a Központi kávéház előtt, a legnépesebb esti korzó idején szurta meg *Duplinczi István Kosztyu János* kocsislegényt. Az ok — mint legtöbb esetben — „keresd az asszonyt és — keresd a pálinkát” s az eset maga hozzátartozik a vasárnap délután megszokott képéhez, ha ugyan meg lehet szokni a kiömlő vér megdöbbentő látványát. A „Vöröskőr” udvarán szórakozott a két legény néhány cselédleánnyal, természetesen jól beszeszelt állapotban. Valamin összeszólalkoztak, mire *Duplinczi* kést húzott elő és üldözötte a menekülő *Kosztyu Jánost*. A Központi előtt utolérte, földrepergette és kétszer teljes erejéből belédöfte kését. Az első szurás a hátán érte *Kosztyut*, a másik a szívének volt szánva, de egy bátrabb cselédleány meglökte a *Duplinczi* karját, úgy, hogy a kés *Kosztyu*nak balkarjába szaladt és valószínűleg egy ütőeret metszett át, mert a vér hatalmas sugárban tört elő. Közben sokan siettek a dulakodók felé, mire *Duplinczi* otthagya áldozatát, — kezében a véres késsel — futásnak eredt. Nagy tömeg vette üzőbe, közte a katonai őrsjárat és két rendőr is. Mikor *Duplinczi* látta, hogy futással nem menekülhet, a *Deák-utcában* beszaladt egy ház udvarára és ott akart elbujni, de megtalálták és bevitték a rendőrségre. *Kosztyu* sebeit dr. *Kasztriner* kötözte be s azután beszállították a kórházba, ahol előreláthatólag hosszabb ideig kell majd fekdünie.

— **A sátoraljaujhelyi m. kir. adóhivatal** ez uton is értesíti a közönséget hogy f. hó 3 tól egész október hó 1-ig a hivatalos órák reggel 7-től délután 1 óráig tartanak meg.

— **A tokaji dráma.** A tavalyi tokaji szerelmi dráma ügyében e hónap végén ítélik ki a sátoraljaujhelyi esküdtséget. A dráma hőse tudvalevőleg *Geöcze István* nyugalmazott huszárkapitány, aki pár hónapja agyonlőtte *Gyöngyössy Lajosnét*, a tokaji főjegyző feleségét. *Geöcze*, aki *Gyöngyössy*éknél házi barát volt, féltékenységből ölte meg az asszonyt: gyanakodott rá, hogy nemcsak vele, hanem egy harmadikkal is szerelmi viszonyt folytat. *Május huszonnyolcadikán* állt törvényt *Geöcze István*, aki különben a gyilkosság után önmagát is súlyosan megsebezte, de meggyógyult. A fő tárgyalást valószínűleg *Wielland Lajos* táblabíró fogja vezetni, a vádat *Eisnerth István* kir. főügyész helyettes,

az ujhelyi ügyészség vezetője képviseli, a védelmet dr. *Fried Lajos* látja el. A tárgyalás iránt egész Felsőmagyarországon óriási az érdeklődés, nemcsak az eset érdekessége, hanem a vádlott személye miatt is. *Geöczének* ugyanis igen előkelő rokonsága van; többek között testvére a miskolci törvényszék elnökének, *Geöcze Bertalannak*.

— **Barátságos football mérkőzés.** K. M. T. E. — S. Gy. S. E. 6:1. Vasárnap délután meglehetősen szép számu közönség nézte véaig a *Dókus Gyula-utcai pályán* a S. Gy. S. E. és a Kassai Munkások mérkőzését. A kassaiak kezdtek s már az első percben kornert értek el, de nem tudták góllá értékesíteni. Az első goalt csak néhány perc múltán kapták az ujhelyiek, amit azonban azonnal kiegyenlítették. Váltakozó szerencsével folyt ezután a játék, a kassaiak látható fölénnyel, amit az első féldőben adott két goal mutatott legjobban. A második féldőben kezdett a játék kevésbé „barátságossá” válni s a labda nyomán emberek is gurultak a földön. A kassaiak még négy goalt ruktak s ezzel a nem nagyon érdekfeszítő játék véget is ért. *Biró Medveczky Zoltán* (S.A.C.) volt, aki sok hozzáértéssel s pártatlan igazságtevéssel vezette a mérkőzést.

— **Halál a vonaton.** *Freyberger Izrael* 35 éves mezőlaborei lakos balesetvesztésének operálása céljából Ujhelybe akart jöni. Legenyemihelyi és Ujhely között azonban a vonaton heves fájdalomak vettek rajta erőt és rövidesen ki is szenvedett.

— **A hus piaci árusításának szabályozása.** A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett Zemplénmegye törvényhatósági bizottságához melylyel a hus piaci árusításának szabályozása tárgyában már előbb kelt rendeletét kiegészíti. Új rendeletében a miniszter nem tesz kifogást az ellen, ha kivételes esetekben a piaci sátrak árusító asztalain el nem férő hus, mely alkalmas módon a sátrak más részére sem helyezhető el, sátrak belsejében alkalmazott horgokra lesz felfüggesztve, úgy azonban, hogy az iparos az ilyen hust is a por ellen megvédeni és tiszta ruhával letakarítani tartozik. A sátrak árusító asztalait tilos befesteni. A hus piaci árusítása ezentul is csak zárt sátrakból történhetik és a rendelet kívánatosnak tartja, hogy a piaci husárusítás vásárosarnokokból, vagy külön erre a célra épített husesarnokokból történjék, mely utóbbiak oly kevés költséggel létesíthetők, hogy a városok és községek ezáltal számbavehetőleg alig terhelhetnének, tekintve azt, hogy a jelenleg szedett helypénzek is a költségek törlesztésére lennének fordíthatók. Az ilyen husesarnokok létesítése egybíránt azzal az előnnyel is járna, hogy a hus elárusítását lassanként abbahagynák olyan kis iparosok, akik ezt az árusítást csak mellékfoglalkozásként üzik s akik igen sokszor gyanus eredetű és az elárusításig megfelelő berendezések hiányában célszerűtlenül tartott hust hoznak a piacra.

— **Megégett gyermek.** Nagyözgádon súlyos kimenetelű esetnek lett okozója a vigyázatlanság. Az egyik gazdaember az udvarán talált szeméttel kihordta a falu szélére, hol a cigányoknak is szálasuk van és meggyújtotta, aztán otthagya azt. Egy négy év körüli cigánygyermek odament a tüzhöz, a szél hozzácsapta a lángot és a rajta levő rongyok meggyuladtak, minek következtében oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy két nap múlva belehalt.

— **A kucséberék alkonya.** A meleg, a mámoros éjszakák színes ro-

mantikájához tartoznak a kucséberék. Ezek a jól felpakolt érdekes, idegen akcentussal beszélő emberek, akik olyan ellenálthatatlanul tudják kínálni az édességeiket, a csecese-becséiket, a melyekre a legtöbbször annyira nincs szükségünk és mégis veszünk. — Ezek azonban nemcsak csömegével és ajándékholmival látnak el bennünket, de szórakoztatnak is. Előveszik az ő kockás és a számtan meg az abéca minden jeleivel telt zacskójukat és mi — egy hatos ide, egy hatos oda, sokszor sok hatos oda — huzunk belőlük és végleg letörünk, mert majdnem mindig nem nyertünk. És a pénzünket csodálatosképpen nem sajnáljuk, mert élveztük az egyszerű játék csábító esélyeit. A kereskedelmi miniszter most változtat ezen a helyzeten. Kimondotta — pont 14,690—912. szám alatt — hogy a *kucséberlutri szerencsejáték*. Az éjszaka vándorai alaposan kihúzták ezt a nagy számot, amely azt jelenti, fuocs lutri és ezzel együtt fuocs szép kucsébervilág. Mert ők voltaképpen ebből éltek és nem abból a giardinettól, amit a valókon megrokskadva cipelnek füstös kávéházból füstös kávéházba.

— **Király Pálnak** az ismert írónak a városi színházban ma este tartandó előadása iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a rendezőség az előadásnak megismétlését kellett hogy elhatározza. Ez az előadás holnap lesz.

— **Meglopott kereskedő.** *Szafer Mór* lembergi kereskedő bevásárlás céljából Budapestre indult. Utközben összeismerkedett két fiatalemberrel, kik borral kínálták meg. *Szafer* ivott a borból, melyben altatószer volt s melytől rövidesen mélyen elaludt. Mikor azután Csapon az ellenőr jött a jegyeket vizsgálni s nagynehezen felrázta *Szafer* et rémülten vette észre, hogy bevarrott nadrágzsebéből 360 koronát tartalmazó erszényét, egy nagy összegről kiállított váltót s azonkívül Budapestig szóló vasuti jegyét is ellopták. Ujhelyben azután kiszállott és elpanaszolta baját a rendőrségnek, mely széleskörű nyomozást indított a tolvajok kézrekerítésére.

— **Tűz a vidéken.** F. hó 6-án délután 2 órakor kigyuladt Erdőhorvátin *Zólyomi András* szalmakazla. Szerencse, hogy hamarosan észreveték, mert a szeles időben a közelben lévő szalmás épületek mind leégtek volna. A kár csekély.

— **Bucsui késelések.** A bucsuk alkalmából a falusi legények szeretnek a szeszből bő mértékben beszopogatni. Így járt két komlóskai legény is A szesz hatása alatt összevesztek egy mézeskalácson annyira, hogy *Bocsár Miklós* egy éles késsel annyira összeszurkálta *Maczkovics István* társát, hogy az utóbbinak életbe maradásához kevés remény van. Igen kívánatos volna közbiztonság szempontjából Erdőhorvátiban esendő őr felállítására, mert a késelés itt ugyan csak divatos.

— **Hány tanító van Magyarországon?** A legutóbbi népszámlálás adatai szerint, melyet tanítók végeztek: Magyarországon 32 ezer 306 tanító van. Ezek közül 10,351 nő és 21,455 férfi. Egy tanítóra átlag 61 növendék jut, persze csak a tényleg iskolába járó gyermekeket számítva. Mert majdnem öt százalék azon gyermekek száma, akik részére nincs tanító, nincs iskola.

— **Kiadó az Andrássy-utca 14. szám alatt 5 szobából álló utcai lakás** a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel. Értekezhetni ugyanott.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehlerth Gyula.**

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű bálí és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.
Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása. Vasalások 1 órán belül.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

TÉLI ÉS NYÁRI GYÓGYHELY.

Nagyvárad mellett. Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása, víz-hőfoka 49 C. — 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok s női betegségek ellen. 1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan

a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszapmór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakoszoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, teniszpálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. — Posta, távirat, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Prospektust küld az Igazgatóság.

Hirdetmény.

A mádi ref. egyház templomát és tornyát renováltatni akarván, felhívja az érdekelt vállalkozókat, hogy a templom s torony megtekintése után a költségvetést május 12-ig alantírt lelkészi hivatalhoz küldjék be.

A presbitérium megbízásából:

Pálóczy József,
ref. lelkész.

Kereskedő segédet

ügyest és megbízható keresek divatáru üzletembe. Fizetés meg egyezés szerint.

Ajánlatok **Gelb József Fia** Töketerebes — intézendők. — Belépés azonnal, vagy május hó 15-én.

CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-gyáros hírneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Werner Sárrika

cimbalom-magániskolájában

Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 24. sz.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖR
kevesebb gond,

II-SZÖR
kevesebb munka,

III-SZÖR
kevesebb munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele, semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig dr. Aschenbranté szabadalmát képezett

Rézkenport és bordói port is.

Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártól, Budapest, VI., Városl-út 93.

Jeget

szállítok üzletek, valamint privát házakhoz bármily mennyiségben jutányos ár mellett.

Havi előjegyzéseket elfogad:

KLEIN GÉZA.

Telefon szám: 64.

Ugyanitt Dreher-féle kőbányai palackozott friss sör kapható.

Kassai Jelzálogbank Rt. Áruosztálya

NAGYMIHÁLY.

Kényelmes lefizetés! Olcsó árak! Teljes szavatosság!

Mindennemű gazdasági és ipari gépek, benzinyersolaj- és szívó gázmotorok, cséplőkészletek, szalmakazalozók, eredeti ame-

rikai kéveköttő és marokrakó aratógépek, fűkaszálo gépek, szénagyűjtők, tárcsás boronák, tolókeres és kanalas vetőgépek, ekék, boronák, szecslovakagók, répavágók, járgányok, minden fajtájú kőszén, kovácsszén és koks, elsőrendű tűzifa, nyersolaj motorhajtásra, gép-, motor- és hengerolaj, kenőanyagok, gépszij, zsákok és ponyvák és mindenféle gazdasági cikkek és vetőmagvak, továbbá:

SZALONNA és MŰTRÁGYA eladásával is foglalkozunk és zemplénmegyei kizárólagos képviselői vagyunk a

TERRENOL

szabadalmazott asbestcementpala elsőrangú tetőfedőanyagok.

Felvilágosítással és árajánlatokkal készséggel szolgál a

KASSAI JELZÁLOGBANK RT. ÁRUOSZTÁLYA

Nagy Mihály (Zemplén megye.)

Dr. Behyna Dezső

ügyvédi irodáját

Kazinczy-utca 37. szám alá helyezte át.

Felső keresk. iskolát végzett

intelligens, minden tekintetben megbízható, törekvő fiatal ember benősülne egy iparvállalatba, hol mint irodai erő képzettségét érvényesítené.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Füzesséry Dezső dr. nagymihályi kir. közjegyző május 15-iki belépésre tótul is tudó jelöltet vagy tótul is tudó szép írásu irnokot keres. Közjegyzői irodában már alkalmazott egyén előnyben részesül. Csakis bizonyítványokkal felszerelt s a fizetési igényekre is kiterjedő sajátkezüleg irt ajánlatok vétetnek figyelembe.

Férfi kerékpár jó karban lévő, jutányos áron eladó. Cim: a kiadóhivatalban.